

BU MERKEZ TÜRKİYE'DE TEK

Onlar kısa zamanda çok büyük işler başardı. 2008 yılında, Ondokuzmayıs Üniversitesi bünyesinde kurulan Havacılık ve Uzay Teknolojileri Uygulama ve Araştırma Merkezi ekibinden söz ediyoruz

Burcu DÜZGÜN ÇOBAN: Sizi tanıyabilir miyiz?

Ferhat KOLBAKIR: Ben Samsun'un öz evladiyim. Ailem yaklaşık 70-80 yıldır Samsun'da yaşıyor. Ankara Hacettepe'de tıp fakültesi eğitimi gördüm. Doktor olduktan sonra kısa bir mecburi hizmetim oldu. Sonrasında tekrar Samsun'a döndüm. Ve 33 yıldır da Samsun'dayım. Samsun'da olduğum için de büyük bir onur duyuyorum. Samsun'da kalp damar cerrahisi ihtisasımı yaptım. Ondan sonraki dönem içerisinde de yine burada öğretim üyesi olarak hizmetlerime devam ettim. Şu anda da kalp damar cerrahisinde öğretim üyesi, profesör olarak görevime devam etmekteyim.

Burcu DÜZGÜN ÇOBAN: Havacılık ve cerrahik çok farklı alanlar gibi, havacılığa ilginiz ne zaman ve nasıl başladı?

Ferhat KOLBAKIR: 1975 yılında öğrencilik yıllarımda başladım. Havacılığa özel bir ilgim vardı. Hatta bir aşk diyebilirim. Havacılar kendi aralarında bunu 'virüs' olarak tabir eder. "Bu virüs kana girdiği zaman, kolay kolay çıkmaz tedavisi de yoktur" şeklinde değerlendirilir.

Burcu DÜZGÜN ÇOBAN: Nasıl keşfettiniz sizdeki bu 'virüs'ü?

Familek 1975 yılında "artık keşfetmiyorum" dedim. Hava Harp Okulu sınavlarına girdim. İzmir'e sınavın uçuş kısmı için gittiğim ilk kez uçağa bindim ve yalnız uçtum. Bu virüsün hastalık derecesine ulaştığını da orada anladım. Asker olmadım doktorluğumu tercih ettim. Bu arada, 1980 yılında havacılıkla ilgili olarak Samsun'da açılan kursa katılarak, pilot lisansımı aldım.

Burcu DÜZGÜN ÇOBAN: UZAYTEM müdürlüğünüz ile ilgili süreç nasıl gelişti?

Ferhat KOLBAKIR: 2008 yılında üniversitemizdeki yönetim değişikliği ile birlikte ben üniversitenin rektör yardımcısı olarak, havacılıkla ilgili faaliyetleri yürütmek üzere rektör beyden müsaade istedim. O zaman idarede olan arkadaşlarımızın tamamı destek verdi. Şu an rektör olan arkadaşımızla beraber havacılıkla ilgili kuruluşların temelinin attık. Gelen destekler beraber, birtakım sorumlulukları üstlenmekten çekinmedim. Doğru yoldan gittiğimizde; insanların bizi destekleyeceğine ve belli yerlere gelebileceğimize de inandık. Başlangıçta hedef olarak koyduğumuz noktalardan çok daha ilerilere gittiğimizi de gördük. Bu bir sinerjinin etkisi. Özellikle havacılıkta tek başına bir mesafe kat etmek çok zor.

Burcu DÜZGÜN ÇOBAN: OMÜ'de sivil havacılık faaliyetleri nasıl ve ne zaman başladı şu an gelinen nokta nedir?

Ferhat KOLBAKIR: Her şeyin bir çekirdeği var. OMÜ'de de havacılıkla ilgili çalışmalar Rektör Mehmet Sağlık döneminde havacılık kulübü kurulmasıyla başlamış. Bu kulübün başkanı da Sayın Sağlık. Sonrasında, başkanlığı rektör yardımcısına devreliyor. Derken bu görev bana geldi. 1989 yılından itibaren de bu işin sorumluluğu bana ait. UZAYTEM'in kuruluşuna kadar olan süreçte üniversitenin havacılıkla ilgili bakanlığı büyük katkı sağladı. Bizim de sahip. Her

Bir yandan 'virüs' olarak ifade ettikleri uçuş aşkıyla hareket ettiler, bir yandan geleceği yakalamak adına çok önemli çalışmalar yaptılar. Bu çalışmalar yapılırken; birçok ilke de imza attılar. Bugün gelinen noktada UZAYTEM, Türk Silahlı Kuvvetleri'ne pilot yetiştiriyor. Ama onların gözü daha da yükseklerde OMÜ Havacılık ve Uzay Teknolojileri Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü Profesör Doktor Ferhat Kolbakır, "Roket sistemlerinden uçak yapımına kadar yapılabilecek her türlü çalışmayla uzaya çıkmak istiyoruz" diyor.

yönetim, çok büyük destekler verdi. Sivil havacılık yüksekokulu kurma düşüncemiz 2003 yılında oluştu. Bu süreçte 'virüs'ün doğrudan ya da dolaylı bir hazine arazisi bu faaliyet için Ondokuzmayıs Üniversitesi'ne tahsis edildi. O dönem kapatılan yaprak tütün işletmeleri binası ve hangarları da olduğu gibi OMÜ'ye devredildi. Hızlı adım atabilmemiz için bütün şartlar yaratılmış oldu.

Burcu DÜZGÜN ÇOBAN: Nasıl bir yol kat edildi?

Ferhat KOLBAKIR: Güzel yerlere geldik. Sivil Havacılık Yüksekokulu olarak başladığımız iş uygulamaya geldiği zaman bunu nasıl yapacağımızı düşünmeye başladık. Çünkü bu maliyetli bir iş. Yönetimdeki kişilerin bakış açısı havacılığa karşı zaman zaman bulaşıcıydı. Hastane işletme müdürlüğü tecrübemizden hareketle, bir dönem sermayenin oluşturulmasına karar verdik. Bu sistemde şu vardı: Dışarıya doğrudan eğitim verilecek ve bu eğitimlerden elde edilen kazanç, bizim için gelir teşkil edecek. Bunun dışında üniversitenin belli yerlerden alabileceği bakişler, hazine yerlerinin üniversiteye tahsis, elemanların bir yerden bir başka yere tahsis burada bu sistemin yürütülmesi için gerekli olacak. UZAYTEM'in bugün bir tane kadrolu elemanı yok. Ama UZAYTEM için çalışan ellinin üzerinde eleman var. Bu elemanların bazıları dışarıdan hizmet alımı, bazılarıysa üniversitenin kendi kadrolarından ve bu alanda görevlendirilen kişiler. Dolayısıyla böyle bir merkez Türkiye'de bir başka yerde yok.

Burcu DÜZGÜN ÇOBAN: UZAYTEM'in faaliyet alanları neler?

Ferhat KOLBAKIR: Faaliyet alanı oldukça geniş. Bu geniş faaliyet alanı içerisinde pilot eğitiminden teknisyen eğitimine, uçak bakımından uçak yapımına kadar havacılık sektörü içindeki her türlü elemanın eğitim ve uygulamalara katılımını sağlayacak imkânlar söz konusu. Arge faaliyetleri yapıyor. İnsansız hava araçlarından tutun havacılıkla ilgili belki de şu an aklımıza gelmeyen bir sürü konu, uçak bakım konusunda hemen hemen Türkiye'deki bütün küçük uçakların bakımını yapıldığı en önemli merkez. Uçak alıp işleme işi eğer bir bakım ünitesi yok ise adeta imkansızdır. Çoğu şeyi, ülkemizde bizden önce tecrübe edenler olmadı belki de.

Burcu DÜZGÜN ÇOBAN: Örnek verecek olursanız neler var bu ilker arasında?

Ferhat KOLBAKIR: Sivil Havacılık Yüksekokulu'nun kurulmasından sonra ekonomik ayağının nasıl yürütüleceğini düşünmeye başladık. Buranın devamlılığın için bir sistem kurulması gerekiyordu ve böyle bir örnek daha öncesinde yoktu. Hastane işletme müdürlüğü tecrübemizden hareketle, bir dönem sermayenin oluşturulmasına karar verdik. Bu sistemde şu vardı: Dışarıya doğrudan eğitim verilecek ve bu eğitimlerden elde edilen kazanç, bizim için gelir teşkil edecek. Bunun dışında üniversitenin belli yerlerden alabileceği bakişler, hazine yerlerinin üniversiteye tahsis, elemanların bir yerden bir başka yere tahsis burada bu sistemin yürütülmesi için gerekli olacak. UZAYTEM'in bugün bir tane kadrolu elemanı yok. Ama UZAYTEM için çalışan ellinin üzerinde eleman var. Bu elemanların bazıları dışarıdan hizmet alımı, bazılarıysa üniversitenin kendi kadrolarından ve bu alanda görevlendirilen kişiler. Dolayısıyla böyle bir merkez Türkiye'de bir başka yerde yok.

Burcu DÜZGÜN ÇOBAN: Emniyet Genel Müdürlüğü pilotlarının eğitimi süreci nasıl gelişti?

Ferhat KOLBAKIR: Bu eğitimin yapılması gerektiğiyle ilgili duyum aldık. Bunun üzerine dedik ki; biz bu devlet kuruluşunun pilotlarını yetiştirmeye talibiz. Emniyet Genel Müdürlüğü'ne gidilip konuşuldu. Onlar ihaleye çıkacaklarını söylediler. Biz devlet kuruluşu olarak bir başka devlet kuruluşunun ihalesine giremeyiz nasıl yapacağımızı düşünürken bir kara delik bulduk. Şu anda biz bir devlet kuruluşu olarak birçok devlet kuruluşunun ihalesine gidip bu hizmeti tıkır tıkır sunabiliyoruz. Bu bir ilktir.

Burcu DÜZGÜN ÇOBAN:

İsmi, Doğan olan, iki kişilik genel havacılık uçağının öyküsünü anlatır mısınız?

Bununla ilgili olarak rektörlükten destek aldık. O proje daha büyük bir projenin fünyesi olacak. Biz, üniversite olarak bu fünyeyi beraber Samsun'da büyük bir uçak sanayinin gururunu duyacağız.

Burcu DÜZGÜN ÇOBAN: Ne kadar süre sonra bu öngörünüz nedir?

Ferhat KOLBAKIR: Bazı şeylerin öngördüğümüzden daha kısa sürede gerçekleştiğini de gördüm. Onun için bir şey söyleyemiyorum, ama büyük bir ihtimal beş yıl içerisinde bununla ilgili çok önemli mesafe kat edilebilir. Fikir olarak, manevi desteklerin çok olduğunu biliyorum ama bu desteklerin bir kısmının maddiyata da dönüşmesi gerekiyor. Susuz değirmen dönmüyor.

Burcu DÜZGÜN ÇOBAN: Bu günlerde İHA'ların gündemde olduğunu görüyoruz, UZAYTEM de yetkili İHA eğitim kuruluşu. Bu süreç nasıl gelişti?

Ferhat KOLBAKIR: Ülkemizde İHA'ların kullanımına kontrolsüz şekilde başlandı. Bu, bazı mahsurları da beraberinde getirdi. Atatürk Havalimanı üzerinde uçurulan insansız hava aracı, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nün bir an önce bu konuya yönelmesi gerektiğini ortaya çıkardı. Bunun üzerine mevzuat geliştirildi. Sonrasın-

da, kullanıcı olan kişilerin her birinin kayıt altına alınabilmesi için İHA eğitim kuruluşları oluşturuldu.

kuruluşu olduk. Biz aslında İHA test merkezi olma amacıyla bu işin içine girdik. İstedik ki bizim yaptığımız ya da başka bir yerde yapılan İHA'ların testleri burada yapılsın. Deniz kıyısında olduğumuz için böyle bir avantajımız var. Böylelikle İHA test merkezini kurduk. Bu da farklı bir pencere oldu. Örneğin drone kullanan muhabirler bizden eğitim alıyor.

Burcu DÜZGÜN ÇOBAN: UZAYTEM'de öğrenci olmak ya da bireysel olarak eğitim almak için ne yapmak gerekiyor?

Ferhat KOLBAKIR: Bursalı bir üniversite kuruluşu. Dolayısıyla devletin getirmiş olduğu yasayla faaliyetlerini sürdürüyor. Merkez olarak uçuş eğitim organizasyonu olarak ifade ettiğimiz yapıda, şu an sadece üniversite öğrencileri değil, üniversite dışından gelip, pilot eğitimi almak isteyen kişiler de eğitim alabilir. Bazı kategoriler var. Ücretlerini yatırıyorlar ve biz de o eğitimleri veriyoruz. Bu eğitimleri verirken bu işle ilgilenen özel kuruluşları yok edecek bir tavır içerisinde de olmuyoruz. Onların da desteklenmesi gerektiğini düşünüyoruz. Bu destek içinde bizim farklı bir rolümüz olsun istiyoruz. Biz sadece ülkemizden değil ülkemizin dışından da talepleri alıp değerlendiriyoruz ve bu bir

döviz girdisidir.

Burcu DÜZGÜN ÇOBAN: Geçtiğimiz günlerde OMÜ'nün UZAYTEM aracılığıyla Türk Silahlı Kuvvetleri'ne pilot yetiştirilmesine dair gelişmeden haberdar olduk. Bu nasıl sağlandı?

Ferhat KOLBAKIR: Her şey beraberinde hayır getiriyor. Türkiye çok ciddi bir sıkıntı döneminden geçti. Belki de hala tehdit tamamiyle kalkmış değil. Türkiye tarihinde önemli bir sayfa açıldı. Türk Silahlı Kuvvetleri önemli sayıda pilotunu bu mesele nedeniyle diskalifiye etti. Ondan sonra özellikle üniversitelerin 1,2. 3. sınıflarında havacılıkla ilgili bölümlerden öğrencilerin Hava Harp Okulu'na transferine sağlayacak bir pilot bulundu. Onun dışında da bu yıl üniversite sınavında belli bir puan alan öğrencilerin Hava Kuvvetleri'ne başvurdukları zaman pilot olarak yetiştirilmesi için kabul edebileceklerini belirttiler. Bu sürecin sonunda hiç uçağa binmemiş öğrencileri ciddi bir, bir haftalık yaz dersinin ardından uçağa bindirdik. Daha önceden motosiklete dahi binmemiş bu arkadaşlarımız tek başlarına uçuşlarını yaptı. Bu çok önemli bir şey. Burada gördük ki biz gençlerimizi

den rica ettim ve dedim ki "Sayın Rektörüm gidelim Türk Hava Kuvvetleri'yle konuşalım ve diyelim ki; biz üniversite olarak sizin silahli kuvvetlerinize alınacak olan öğrencilerin yetiştirilmesinde katkı vermek istiyoruz" onun üzerine görüşme gerçekleşti. Onlar bu işi ihale şeklinde yapacaklarını belirttiler. Biz çalışmalarımızı başlattık ve bize "bir hafta içinde eğitimlerinize başlayacaksınız" dendi. Söylenenden çok daha öncesinde çalışmalarımızı tamamladık. Yoğun bir eğitim süreci yaşadık. 110 öğrenciyi yaklaşık bir buçuk aylık dönem içerisinde yetiştirdik. Yüzde 97 başarı elde edildi. Ve bu başarıyı elde eden şu anda bir tek biz varız. Bu gururda a'dan z'ye herkesin payı var.

Burcu DÜZGÜN ÇOBAN: Hedefleriniz arasında neler var?

Ferhat KOLBAKIR: Biz uzaya çıkmak istiyoruz. Bunu astronot yetiştirmek gibi algılamasınlar. Ama biz roket sistemlerinden tutun, uçak yapım, uçak sertifikasyonu ile ilgili yapılabilecek her türlü faaliyetlerin içerisinde üniversite olarak ağıımızı genişletmek istiyoruz. Burada kuluçka makinesi olmak istiyoruz.

Burcu DÜZGÜN ÇOBAN: Teşekkür ederiz.

Röportaj : Burcu DÜZGÜN ÇOBAN
Fotograf : Pırsu DÜZGÜN

